

Valtionosuudet 2020

Kuntaliiton ennakkollinen valtionosuuslaskelma,
päivitys 14.10.2019

Sanna Lehtonen
@lehtonenKL

14.10.2019

Tärkeimmät valtionosuus- muutokset vuonna 2020

Lähde: Kuntatalousohjelma (7.10.2019) s. 10-11

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykysovimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperustemuutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisältynyt peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistasoon. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kustannusten-
jaon tarkistus
+102
milj. €

Kikyn kerta-
kompensatio
+237
milj. €

Siirty
vuodelta 2020
vuodelle 2019

Kiky-leikkaus
pienenee
-264
milj. €

Indeksi-
korotus
+2,4 %

Indeksikorotus
+166
milj. €

Veromenetysten
kompensatiot erotetaan
valtionosuudesta omalle
momentilleen

Uutta
veromenetysten
kompensatiota
+285
milj. euroa
vuonna 2020

Uusi momentti
28.90.35

Veromenetysten
kompensatiot
yhteensä
2 251
milj. € vuosina
2010-2020



Kuntaliiton ennakkollinen valtionosuuslaskelma 14.10.2019 (vrt. 7.10.2019)

Mitä valtionosuuslaskelmassa on muuttunut?

Uudet sairastavuuskertoimet päivitetty laskelmaan

- THL tarkistaa sairastavuuskertoimen osatekijöiden painot ja niiden kustannustekijöiden painot viiden vuoden välein (1704/2009 7 §), seuraavan kerran vuonna 2020
- Sairastavuuskertoimen päivityksellä isoja kuntakohtaisia vaikutuksia ennakkolliseen valtionosuuslaskelmaan
- Sairastavuuskertoimen painojen päivityksellä on
 - positiivinen vaikutus **210 kunnan** ja
 - negatiivinen vaikutus **84 kunnan** valtionosuuden ennakkolaskelmaan.

Ennakkollinen laskelma kunnan valtionosuudesta vuonna 2020
Lähde: KL / SL 14.10.2019

Kunta	E Valtion- osuudet yhteensä 14.10.2019	E Valtion- osuudet yhteensä 7.10.2019	Sairastavuus- kerroin- päivityksen vaikutus	
	2020	2020	euroa	€/asukas
Kaikki kunnat	6 967 635 821	6 964 003 162	3 632 659	1
72 Halluoto	3 119 429	3 243 719	-124 289	-128
52 Evijärvi	7 509 490	7 805 068	-295 578	-120
239 Keitele	6 915 053	7 169 458	-254 405	-113
204 Kaavi	10 408 303	10 741 698	-333 395	-112
176 Juuka	17 553 146	18 061 551	-508 406	-108
151 Isojoki	6 234 678	6 427 043	-192 365	-97
890 Utsjoki	6 811 659	6 917 612	-105 952	-86
626 Pyhäjärvi	15 216 340	15 664 549	-448 209	-85
759 Solni	6 333 253	6 506 744	-173 491	-83
483 Merijärvi	3 636 810	3 726 629	-89 819	-81
611 Pornainen	4 186 474	3 693 652	492 822	97
578 Paltamo	11 476 310	11 151 135	325 175	97
742 Savukoski	3 956 541	3 848 210	108 331	107
936 Virrat	21 098 434	20 358 105	740 328	110
81 Hartola	7 612 130	7 295 663	316 467	114
231 Kaskinen	1 538 784	1 378 845	159 939	127
218 Karijoki	4 413 762	4 251 667	162 095	127
981 Ypäjä	3 919 904	3 601 274	318 629	135
616 Pukkila	2 816 421	2 540 438	275 983	145
583 Pelkosenniemi	3 973 464	3 808 825	164 639	173

@lehtonenKL 14.10.2019

Kuntaliiton ennakkollinen valtionosuuslaskelma 7.10.2019 (vrt. 9/2019)

Mitä valtionosuuslaskelmassa on muuttunut?

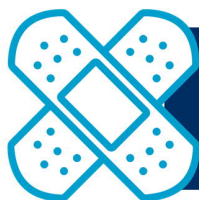
- Budjettiriihen (17.9.2019) päätös aikaistaa kertaluonteisen valtionosuus-kompensaation (+237 milj. €) maksatusta
 - Poistettu vuodelta 2020
 - Lisätty vuoteen 2019
- Vuoden 2018 verotietoja päivitetty verotuloihin perustuvaan tasaukseen (Lähde: Verohallinto 29.9.)
- Valtionosuusprosentti 25,46 %
- Lisäosat: Syrjäisyysluvun laskentaa korjattu Tilastokeskuksen tekemän korjauksen perusteella
- Nurmes-Valtimo-kuntaliitos otettu huomioon laskelmassa
- Veromenetysten kompensatiot +285 milj. €

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Ennakkollinen laskelma kunnan valtionosuudesta vuonna 2020										
2	Lähde: KL / SL 7.10.2019										
3	Kunta	A Asukas- luku	B Kunnan perus- palvelujen valtionosuus (mom. 28.90.30)	C sitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	D Muut opetus- ja kulttuuri- toimen valtionosuudet (5.8.2019)	E Valtion- osuudet yhteensä	F Veromenetysten kompensatiot + "UUSI" mom. 28.90.35	G	H	I	J
4		31.12.2018	2020	2020	2019	2020	2020				2020
5	Kaikki kunnat	5 488 130	7 043 313 496	781 186 910	-79 310 334	6 964 003 162	2 250 834 157				9 214 837 319
6	5 Alajärvi	9 700	29 429 137	9 760 042	1 151 537	30 580 674	5 555 433				36 136 106
7	9 Alavieska	2 573	8 404 878	2 749 485	-528 738	7 876 140	1 441 049				9 317 189
8	10 Alavus	11 544	33 760 183	11 721 541	-614 545	33 145 638	6 724 961				39 870 618
9	16 Asikkala	8 149	16 055 941	4 556 644	-415 361	15 640 580	3 890 514				19 531 094
10	18 Askola	4 958	6 018 208	1 463 574	-272 292	5 745 916	2 116 513				7 862 430
11	19 Aura	3 984	5 214 799	1 925 288	-647 579	4 567 220	1 739 528				6 306 748
12	20 Akaa	16 611	27 243 850	8 719 530	-2 609 429	24 634 421	7 300 174				31 934 595
13	46 Enontekiö	1 405	4 840 106	1 158 309	-342 720	4 497 386	846 037				5 343 423
14	47 Enontekiö	1 852	7 987 578	1 602 186	-2 607	7 984 971	1 081 689				9 066 660
15	49 Espoo	283 632	38 579 811	-168 522 203	-17 515 597	21 064 214	76 714 176				97 778 390
16	50 Eura	11 748	20 716 343	4 775 678	-1 189 616	19 526 727	5 535 161				25 061 887
17	51 Eurajoki	9 454	6 948 677	-2 763 892	-998 197	5 950 480	4 886 715				10 837 196
18	52 Evijärvi	2 473	7 643 484	2 123 104	161 584	7 805 068	1 506 879				9 311 947
19	61 Forssa	17 028	34 753 948	9 004 953	843 754	35 597 702	8 224 537				43 822 239
20	69 Haapajärvi	7 147	20 238 400	6 714 676	497 885	20 736 285	3 708 228				24 444 513
21	71 Haapavesi	6 854	21 137 942	7 005 995	117 744	21 255 686	3 680 100				24 935 786
22	72 Halluoto	974	3 414 354	453 803	-170 635	3 243 719	465 458				3 709 177
23	74 Halsua	1 165	3 851 447	1 142 102	-243 751	3 607 696	736 010				4 337 705
24	75 Hannu	20 286	32 984 950	4 245 601	-1 845 113	31 049 837	8 713 913				39 763 750
25	77 Hankasalmi	4 939	15 848 759	5 149 068	35 451	15 884 210	2 928 395				18 812 605
26	78 Hanko	8 379	10 219 200	-400 765	-539 388	9 679 812	3 426 084				13 105 896
27	79 Harjavalta	7 018	8 569 428	-1 457 812	-602 304	7 967 124	2 963 623				10 930 747
28	81 Hartola	2 780	7 861 260	2 516 910	-565 597	7 295 663	1 812 261				9 107 924

Lisätiedot: Sanna Lehtonen, Suomen Kuntaliitto, p. 050-5759090

@lehtonenKL 7.10.2019

Totta vai tarua? Helpottaako budjettiriihen päättös valtionosuuden lisäämisestä vuonna 2019 kuntien talous- tilannetta?



"Budjettiriihen yhteydessä päätettiin aikaistaa kunnille maksettava kertaluonteinen 237 miljoonan euron valtionosuuksien lisäys ensi vuodelta tälle vuodelle."

- Erä, joka saadaan vuosina 2019-2022 toteutuvien ja kikystä johtuvien **kaksinkertaisten valtionosuusleikkauksien** summana
 - Ilman kunnille maksettavaa kompensatiota (+237 milj. euroa) valtionosuutta oltaisi leikattu kikyn takia tuplasti
- Kompensatioerän (+237 milj. euroa) **maksatuksen aikaistaminen** vuodesta 2020 vuoteen 2019
 - on **nollasummapeliä** suunnitelmakaudella
 - helpottaa kuntien taloustilannetta **yksittäisenä vuonna 2019**, mutta samalla vähentää valtionosuustuloja vuonna 2020 ennakkolaskelmaan verrattuna
 - toivotaan toimivan **pienenä helpotuksena** erityisesti verokorttiuudistuksesta johtuneeseen verokertymävajeeseen vuonna 2019
 - toteutetaan **vuoden 2019 valtionosuuspäätöstä** muuttamalla
 - otetaan huomioon valtionosuuden kuukausimaksatuksessa **marras- tai joulukuussa**



Peruspalvelujen valtionosuudessa (VM) vuonna 2020 huomioon otettavia eriä

Peruspalvelujen valtionosuutta lisäävät Milj. euroa

Kiky-leikkauksen pienentyminen lomarahaleikkauksen päättymisen takia	+264
Kompensatio vuosien 2019-2022 kustannustenjaon tarkistuksista, jotta kiky-lomarahaleikkaus ei leikkaisi valtionosuutta kahteen kertaan	+237
Peruspalvelujen kustannustason muutos 2019 → 2020, ts. indeksikorotus (+2,4 %)	+166
Valtion ja kuntien välinen lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus	+102
Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutosten vaikutus	+18

Budjettiriihen päätöksellä
(17.9.) maksetaan kunnille
jo vuonna 2019!

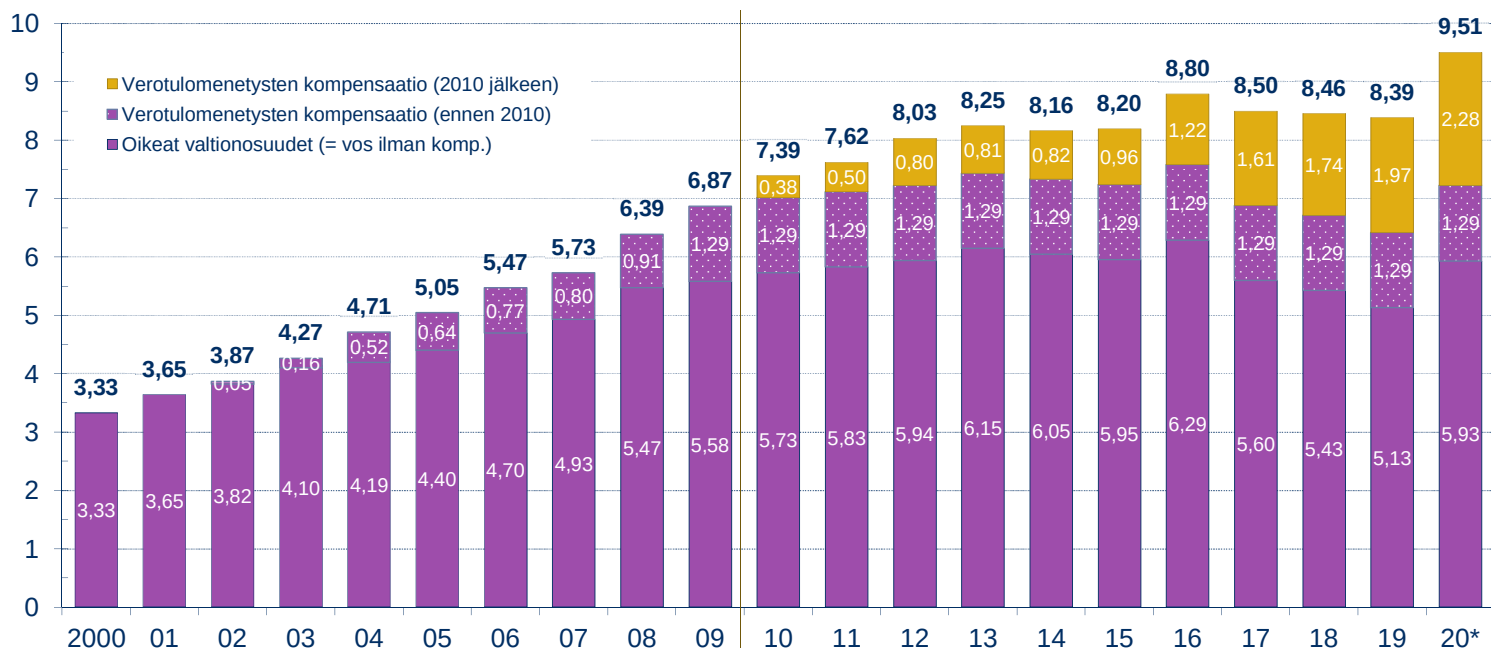
Peruspalvelujen valtionosuutta vähentävät Milj. euroa

Kiky-leikkaus työajan pidennyksestä (6 min) johtuen	-234
Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen	uutta -23 yht. -89
Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmä (siirto momentille 28.90.32), yhteensä	uutta -10 yht. -40
Säästö omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta, uutta säästöä vuonna 2020	uutta -10 yht. -56
Pitkäaikaistyöttömien eläketukeen liittyvä vähennys	-23

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset (100 % valtionosuus) Milj. euroa

Lastensuojelun jälkihuollon laajennus	+12
A1-kielen opetuksen varhentaminen	+7,5
Subjekttiivinen varhaiskasvatusoikeus	+7,1
Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen	+6,7
Perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden tukeminen	+2,0
Vaasan keskussairaalan muutos laajan päivystyksen sairaalaksi	+1,0

Veromenetysten kompensatiot irrotetaan valtionosuudesta vuonna 2020



Lähde: VM/KAO, OKM, Kuntaliitto

@lehtonenKL 11.9.2019

Paljonko kuntien valtionosuudet muuttuvat 2020?

1,1
mrd. €

1 100
milj. euroa

800
milj. euroa

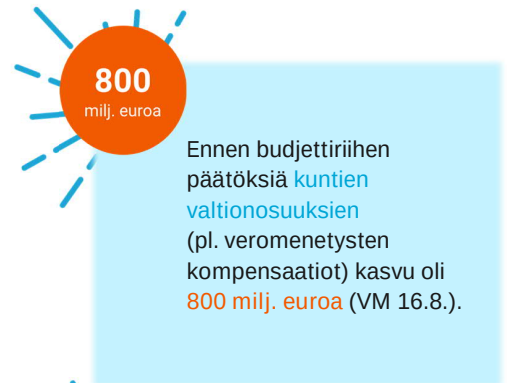
600
milj. euroa

300
milj. euroa

Paljonko kuntien valtionosuudet muuttuvat 2020?

Budjettiriihen (17.9.2019) päätös aikaistaa valtionosuus-kompensaation (237 milj. €) maksu vuodesta 2020 vuoteen 2019 muutti valtionosuuslaskelmia.

Veromenetysten kompensaaot erotetaan valtionosuudesta omalle momentilleen (28.90.35).



Kuntien peruspalvelujen valtionosuus lisääntyy noin 300 miljoonaa euroa vuodesta 2019 vuoteen 2020

	2019	2020	Muutos 2019 → 2020
	milj. €	milj. €	milj. €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, mom. 28.90.30	8 729	7 074	-1 655
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, pl. veromenetysten kompensaatit	6 762	7 074	312
Veromenetysten kompensaatit, vuodesta 2020 alkaen mom. 28.90.35	1 967	2 251	284
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ja veromenetysten kompensaatit yhteensä	8 729	9 325	596

Peruspalvelujen valtionosuuden muutos 2019 → 2020

+312
milj. €

Lähde: Kuntatalousohjelma (7.10.)

Hallitukselle toimintasuunnitelma

Hallitusohjelman ilmiökokonaisuuksien toteuttamiselle tavoitteet, keinot ja aikataulut

7.10.2019 14.04 VNK



Hallituksen toimintasuunnitelma 7.10.2019

Tavoite 1**Koulutus- ja osaamistaso nousevat kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy**

Keskeiset keinot	Päävastuu	Osavastuu	Aikataulu
Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma ja toimenpideohjelma varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon sekä osallistumistasen parantamiseksi. Erillisohjelma maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimisen edellytysten ja koulutussiihtymisen turvaamiseksi	OKM	STM, TEM	Toimenpideohjelmien valmistelu 10–12/2019. Valtionavustusten 1. haku ja päätökset 2–4/2020. Maahanmuuttajalasten ja -nuorten oppimisen edellytysten ja siirtymien toimenpiteet sisältävät osin tähän ja osin oppivelvollisuuden laajentamiseen.
Oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen	OKM	TEM	Projektiryhmä ja Seurantaryhmä asetettu 8/2019 HE lausunnoilla 4–5/2020 HE valmis 9–10/2020

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen valtionavustukset haussa 2-4/2020

Oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen –HE lausunnoilla 4-5/2020

Kertaluonteiset tulevaisuusinvestoinnit sivistystoimessa vuosina 2020-2022

2020-2022

Nro	Momentti	Momentin nimi / asia	Muutoksen syy ja tarvittaessa lyhyt perustelu	2020 TAE +/- 1 000 € vs. tekn. kehys	2021 JTS +/- 1 000 € vs. tekn. kehys	2022 JTS +/- 1 000 € vs. tekn. kehys
1	29.10.30	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma Perusopetus	60 000	60 000	60 000
2	29.10.30	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	Varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma Varhaiskasvatus	25 000	50 000	50 000
3	29.10.30	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	Harrastusmahdollisuus kaikille koulupäivän yhteydessä – Suomen Islannin malli Harrastusmahdollisuus	5 000	0	0
4	29.10.31	Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin	Jatkuvan oppimisen edistäminen Vapaa sivistystyö	5 000	0	0
5	29.20.30	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)	Ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaaminen. ja ohjauksen tukitoimiin. Ral Lisl järjestäjille valllista rahoitusjärjestelmää. Ammatillinen	80 000	0	0
6	29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan	Yleisten kirjastojen saavutettavuus, kirjastoautot, kokoelmien monimuotoisuus Kirjastot	1 000	0	0

Avustusten määrä lisääntyy
Muista hakea!

Sairastavuuskertoimen päivitys

Päivitetty ennakkolliseen valtionosuuslaskelmaan
14.10.2019

Sanna Lehtonen
@lehtonenKL

14.10.2019

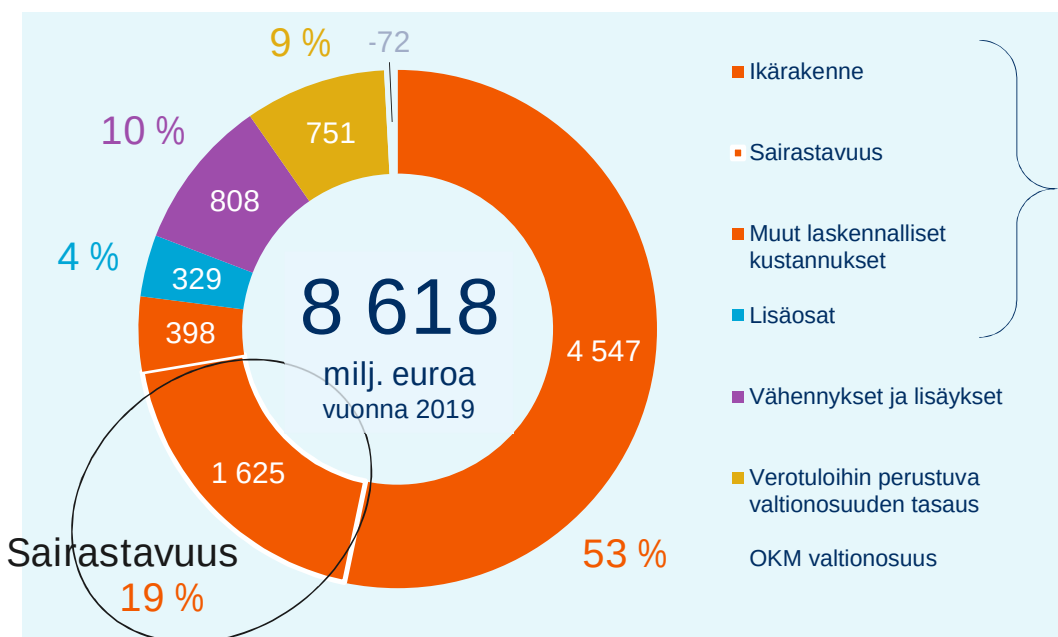
Suurin osa kuntien valtionosuudesta perustuu
kunnan **ikärakenteeseen** ja **sairastavuuteen**

Valtionosuusjärjestelmän
rakenteellinen kolmiosaisuus:

Kustannuserojen taseus

Muut erät

Tulopohjan taseus



@lehtonenKL 1.10.2019

Sairastavuuskertoimen painojen lain mukainen päivitys vuonna 2020 (1/2)

- ”Sairastavuuskertoimen osatekijöiden painoista ja niiden kustannustekijöiden painokertoimista säädetään viiden vuoden välein.”
- ”Sairastavuuskerrointa määriteltäessä käytetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Kansaneläkelaitoksen ja Tilastokeskuksen sairastavuustietoja sekä Eläketurvakeskuksen tietoja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrästä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.”

Esim. vuoden 2020 valtionosuudessa vuoden 2018 tietoja

7 § (22.8.2014/676)

Sairastavuuskerroin

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella. Osatekijöiden painot ovat:

Terveystenhuolto	59,67
Vanhustenhuolto	27,44
Sosiaalihoito	12,89

Osatekijöiden painot

Terveystenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,56
Epilepsia	0,98
Psykoosit	6,63
Reuma	0,84
Keuhkoastma	0,47
Verenpainetaudit	0,38
Sepelvaltimotauti	0,72
Crohnin tauti	0,79
Dementia	0,71
Syövät	2,89
Neurologiset taudit	1,10
Sydämen rytmihäiriöt	1,12
Työkyvyttömyys (alle 55-vuotiaat)	3,59

Vanhustenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,25
Epilepsia	1,24
Psykoosit	2,50
Dementia	4,49
Neurologiset taudit	1,62
Sydämen rytmihäiriöt	0,46

Kustannustekijöiden painokertoimet

Sosiaalihuollon kustannustekijöiden painokertoimet on:

Työkyvyttömyys (alle 55-vuotiaat)	12,03
-----------------------------------	-------

15

Sairastavuuskertoimen osatekijöiden ja kustannustekijöiden painot päivitetään vuonna 2020

- Sairastavuuskertoimen osatekijöitä ovat terveydenhuolto, vanhustenhuolto ja sosiaalihoito. Nämä jakautuvat laissa säädettyihin kustannustekijöihin.

Osatekijöiden painot	vanha	uusi
Terveystenhuolto	59,67	54,84
Vanhustenhuolto	27,44	28,00
Sosiaalihoito	12,89	17,16

Terveystenhuolto	vanha	uusi
Diabetes	0,56	0,60
Epilepsia	0,98	0,95
Psykoosit	6,63	2,62
Reuma	0,84	0,90
Keuhkoastma	0,47	0,48
Verenpainetaudit	0,38	0,39
Sepelvaltimotauti	0,72	0,75
Crohnin tauti	0,79	0,83
Dementia	0,71	0,75
Syövät	2,89	3,40
Neurologiset taudit	1,10	1,30
Sydämen rytmihäiriöt	1,12	1,37
Työkyvyttömyys (alle 55-vuotiaat)	3,59	2,30

Vanhustenhuolto	vanha	uusi
Diabetes	0,25	0,17
Epilepsia	1,24	1,69
Psykoosit	2,50	2,13
Dementia	4,49	5,40
Neurologiset taudit	1,62	1,71
Sydämen rytmihäiriöt	0,46	0,00

Sosiaalihoito	vanha	uusi
Työkyvyttömyys (alle 55-vuotiaat)	12,03	15,86

16

Sairastavuus-
kertoimen
laskennassa
yhdistetään
tietoja useasta
lähteestä.

Vuoden 2020
valtionosuus-
laskennassa
käytetään
vuoden 2018
tietoja.



Kuntaliitto
Kommunförbundet

Syrjäisyysluvun laskenta

Tilastokeskus korjasi syrjäisyysluvun laskentaa

Sanna Lehtonen
@LehtonenKL

14.10.2019

Tilastokeskus korjasi syrjäisyysluvun keskipisteen laskennassa olleen virheen.

Kuntakohtaiset vaikutukset valtionosuuksiin
ovat yksittäisissä kunnissa merkittäviä.

	Syrjäisyysluvun korjauksesta aiheutuva muutos	
	euroa	€/asukas
Koko maa	-430 464	-0
Perho	307 935	109
Suonenjoki	113 634	16
Sulkava	38 200	15
Kaskinen	13 515	11
Reisjärvi	27 877	10
Ähtäri	-56 380	-10
Virolahti	-34 470	-11
Keuruu	-166 765	-17
Pyhäjoki	-58 810	-19
Utajärvi	-59 252	-22
Hyrnsalmi	-1 129 634	-494

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien syrjäisyysluvun korjaus

Valtiovarainministeriö 14.10.2019 13.03
TIEDOTE



Tilastokeskus suorittaa syrjäisyysluvun laskennan viiden vuoden välein ja toimittaa tiedot syrjäisyyslukuista valtiovarainministeriölle valtionosuuslaskennan määritysjakso koskien valtionosuuksia. Tilastokeskus on ilmoittanut 14.10.2019, että syrjäisyyslaskennassa on ilmeisesti ollut virhe, josta johtuen syrjäisyysluvut on tulkittava uudelleen.

Syrjäisyysluvun perusteella maksettava syrjäisyyslisä koskee nykyisellä määrällä nyt ilmenneet syrjäisyyslukujen muutokset ovat varsin pieniä, vaikka ne koskevat kaikkia kuntia. Muutosten vaihteluväli on -0,102 (Utajärvi) - +0,074 (Suonenjoki) ja keskimääräinen muutos on +0,005. Kahden kunnan (Virolahti ja Keuruu) kohdalla muutos on ollut nollassa, joten ne eivät ole enää oikeutettuja syrjäisyysliisiin. Jatkossa syrjäisyyslukuja korjataan.

Korjattujen syrjäisyyslukujen vaikutus valtionosuuksiin on koko maan tasolla vuositasolla n. -400 000 euroa eli vuosina 2017 - 2019 yhteensä n. -1,2 milj. euroa (koko maan tasolla pienentäen). Kaikkiaan 41 kunnan syrjäisyysliisä pienenee yhtäaikaisesti, kun taas 11 kunnan syrjäisyysliisä kasvaa yht. 4,1 milj. euroa vuosilta 2017 - 2019. Vuosien 2020 - 2021 osalta vaikutus on vielä arvioitavana.

Syrjäisyysluvun
korjauksella
vaikutusta
121 kunnan
valtionosuuteen
vuosina 2017-2021.

Syrjäisyys on yksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuden lisäosien määräytymisperusteista

Ikärakenne	Sairastavuuskerroin	Muut laskennalliset kustannukset
Ikä 0-5	Diabetes	Työttömyys
Ikä 6	Epilepsia	Kaksikielisyys
Ikä 7-12	Psykoosit	Vieraskielisyys
Ikä 13-15	Reuma	Asukastiheys
Ikä 16-18	Keuhkoastma	Saaristoisuus
Ikä 19-64	Verenpainetaudit	Koulutustausta
Ikä 65-74	Sepelvaltimotauti	
Ikä 75-84	Crohnin tauti	
Ikä 85+	Dementia	
	Syövät	
	Neurologiset taudit	
	Sydämen rytmihäiriöt	
	Työkyvyttömyys (alle 55-vuotiaat)	

Lisäosat

- Syrjäisyys
- Työpaikkaomavaraisuus
- Saamelaiden kotiseutualueen lisä

Syrjäisyyskorotus

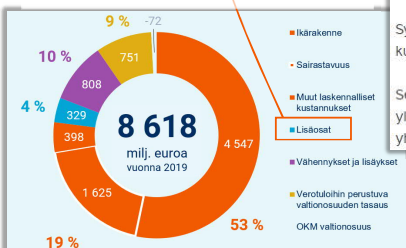
Kunnalle, jonka paikallisen ja seudullisen asukaspuhjan perusteella määräytyvä syrjäisyysluku on 1,50 tai suurempi, yleisen osan perushintaa korotetaan euromäärällä, joka on yleisen osan perushintaa kuusinkertaisena. Kunnalle, jonka syrjäisyysluku on 1,00—1,49, yleisen osan perushintaa korotetaan euromäärällä, joka on yleisen osan perushintaa viisinkertaisena. Kunnalle, jonka syrjäisyysluku on 0,50—0,99, yleisen osan perushintaa korotetaan euromäärällä, joka on yleisen osan perushintaa kolminkertaisena.

Syrjäisyysluvun määräytymisperusteista, syrjäisyyskorotukseen oikeutetuista kunnista sekä näiden kuntien syrjäisyyslukuista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kunnalle, jonka asukastiheys on enintään 0,50, yleisen osan perushintaa korotetaan syrjäisyyskorotuksella, joka on yleisen osan perushintaa yhdeksinkertaisena.

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 1704/2009, 8 §

Peruspalvelujen valtionosuus on noin 8 618 miljoonaa euroa vuonna 2019.



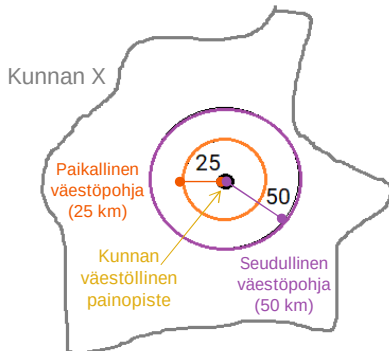
8 618 milj. euroa vuonna 2019

- Ikärakenne
- Sairastavuus
- Muut laskennalliset kustannukset
- Lisäosat
- Vähennykset ja lisäykset
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus
- OKM valtionosuus

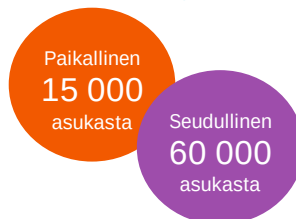
Syrjäisyyskorotusta myönnetään 119 miljoonaa euroa 121 kunnalle vuonna 2019.

Syrjäisyysluku lasketaan kahden väestöpohjaindeksin summana

- Laskennassa keskeistä kunnan **väestöllinen keskipiste**
- **Paikallinen** väestöpohjaindeksi mittaa väestön määrää **25 km:n** ja
- **Seudullinen** väestöpohjaindeksi **50 km:n** etäisyydellä kunnan väestöllisestä keskipisteestä



Laskennan raja-arvot:



Syrjäisyysluvun määräytymisperusteet

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 26 §:ssä tarkoitettu syrjäisyysluku muodostuu kahden väestöpohjaindeksin summasta, joiden kummankin minimiarvo on 0. Ensimmäinen väestöpohjaindeksi (paikallinen väestöpohjaindeksi) mittaa väestön määrää 25 kilometrin etäisyydellä ja toinen (seudullinen väestöpohjaindeksi) 50 kilometrin etäisyydellä kunnan väestöllisestä keskipisteestä. Kunnan väestöllinen keskipiste on kunnan laskennallinen väestön keskipiste, joka lasketaan pinta-alaltaan yhden neliökilometrin suuruisista ruuduista käyttäen painomuuttujina kunkin asutun ruudun väestömäärää ja sijaintimuuttujana ruudun keskipisteen koordinaatteja.

Paikallinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 15 000:sta enintään 25 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 15 000:lla. Seudullinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 60 000:sta enintään 50 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 60 000:lla. Indeksit lasketaan Tilastokeskuksen viiden vuoden välein tarkistamasta tilastosta, joka koskee väestön jakautumista yhden neliökilometrin kokoisille alueille.

Lähde: Valtioneuvoston asetus (1449/2014) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

@lehtonenKL 14.10.2019



Kiitokset mielenkiinnosta!

Sanna Lehtonen

050-5759090

Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi

@lehtonenKL

Seuraava Taloustorstai 5.12.2019